

Dosarul nr. 2rac-41/23
2-20057469-01-2rac-07022023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. C. Prisacari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Bio Product” împotriva Companiei „Interagroinvest” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Bio Product” și a fost menținută hotărârea din 09 august 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și a deciziei suplimentare din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

constată:

La data de 29 mai 2020, SRL „Agro Bio Product” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei „Interagroinvest” SA cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin contractul de prestații a serviciilor nr. 01 din 04 aprilie 2017, SRL „Agro Bio Product”, în calitate de Prestator, pe de o parte, s-a obligat față de Companiei „Interagroinvest” SA, în calitate de Beneficiar, pe de altă parte, să acorde servicii agrotehnice conform cererii ultimului.

A reținut faptul că, prin actul nr. 01 din 14 aprilie 2017, părțile au consimțit fără rezerve că în perioada 06-14 aprilie 2017, SRL „Agro Bio Product” a executat servicii

în sumă de 116 800 de lei, fiind emisă în acest sens și factura fiscală nr. LV0911732 din data de 14 aprilie 2017.

A menționat că, conform condițiilor contractuale și anume conform pct.2.4, Companiei „Interagroinvest” SA s-a obligat să efectueze plata integrală a serviciilor în termen de 15 zile calendaristice, calculate din data primirii facturii corespunzătoare, sub sancțiunea unei penalități zilnice de 1% pentru întârzierea achitării.

A reținut faptul că, din procesul-verbal de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2018, se atestă că debitorul Compania „Interagroinvest” SA a admis nejustificat întârzieri și restanțe la obligațiile sale de plată.

Astfel, deși acesta a consimțit să efectueze achitarea integrală a costului serviciilor recepționate până la data de 29 aprilie 2017, obligația de plată nu a fost executată în termen, astfel încât, abia la data de 17 mai 2018, a fost furnizată plata inițială în mărime de 8 500 de lei, fiind completată ulterior la data de 14 iunie 2018.

Concluzionând cele expuse, cu referire la prevederile pct.2.4 și ale capitolului III din contract, precum și reglementările art. 619 din Codul Civil (până la modificările din 01 martie 2018), a considerat reclamantul că Compania „Interagroinvest” SA, pentru neexecutarea în termen a obligațiilor asumate conform contractului de prestații a serviciilor nr. 01 din 04 aprilie 2017, datorează creditorului SRL „Agro Bio Product” următoarele plăți: penalitate contractuală, calculată în cuantumul de 206 692 de lei și dobândă de întârziere calculată pentru perioada 29 aprilie 2017 - 01 martie 2018 în cuantumul de 16 193,60 de lei, în total, suma de 222 885,60 de lei.

A indicat reclamantul că, Compania „Interagroinvest” SA a contractat repetat servicii de la SRL „Agro Bio Product”, fapte confirmate prin contractul nr.02 din 16 martie 2018, servicii descifrate conform pct. 2.2 din contractul menționat. Prin actul nr. 01 din 27 decembrie 2018, părțile au consimțit fără rezerve că volumul total al serviciilor prestate este evaluat la suma de 261 900 de lei, fiind emisă factura fiscală respectivă (nr. LV0911740 din 27 decembrie 2018).

A reținut că, conform pct.2.4 din contractul menționat, debitorul Compania „Interagroinvest” SA s-a obligat să efectueze plata integrală în decurs de 15 zile de la data semnării actului de predare-primire, mai menționând că, până la data scadenței obligației de plată - 11 ianuarie 2019, Compania „Interagroinvest” SA a furnizat cu avans suma de 229 712,06 lei, înregistrând, astfel, o restanță de 32 187,94 de lei.

Ulterior, în baza aceluiași contract, încheiat între părți cu nr. 02 din 16 martie 2018, Compania „Interagroinvest” SA a contractat suplimentar servicii de la reclamant în sumă de 38 988 de lei, fiind emisă în acest sens și factura nr. JJ3055222 din 06 mai 2019, fiind semnat și actul nr. 03 din 04 mai 2019, prin care părțile contractate fără rezerve au consimțit asupra volumului serviciilor prestate și costului acestora. Scadența obligației de plată a survenit la data de 19 mai 2019.

A menționat faptul că, la data de 07 noiembrie 2019, pe numele pârâtului a fost întocmită o somație prin care era notificat că, la data redactării somației, conform prevederilor pct. 2.4 și capitolului III din Contractul nr. 02 din 16 martie 2018, Compania „Interagroinvest” SA datorează SRL „Agro Bio Product” următoarele

prestații pecuniare: restanță la plata serviciilor prestate în mărime de 71 175,94 de lei și penalitate contractuală calculată în mărime de 163 623,18 lei.

În concluzia celor relatate supra, a indicat reclamantul că valoarea tuturor restanțelor pecuniare, la data redactării somației, înregistrate de Compania „Interagroinvest” SA față de SRL „Agro Bio Product” constituie suma de 457 684,72 de lei.

În continuare, a indicat reclamantul că, la data de 14 noiembrie 2019 somația întocmită cu calculul datoriilor înregistrate, a fost remisă în adresa pârâtului, fiind recepționată de ultimul, la data de 15 noiembrie 2019, fapt confirmat prin avizul poștal nr. DS1212038814AR.

A confirmat faptul că, ulterior recepționării somației de plată, și anume la data de 20 noiembrie 2019, pârâtul a transferat la contul reclamantului suma de 71 175,94 de lei.

A solicitat reclamantul admiterea cererii cu încasarea sumei de 151 709,66 de lei cu titlu de penalitate contractuală derivată din neexecutarea contractului de prestări servicii nr. 01 din data de 04 aprilie 2017; încasarea sumei de 71 175,94 de lei cu titlu de restanță la plata serviciilor prestate în baza contractului de prestări servicii nr. 02 din data de 16 martie 2018; încasarea sumei de 163 623,18 lei cu titlu de penalitate contractuală derivată din neexecutarea contractului de prestări servicii nr. 2 din data de 04 aprilie 2017.

Prin încheierea din 02 octombrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central s-a admis excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtului, avocatul Chirica Vladislav, asupra cerințelor 2 și 4 al cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 14 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a casat încheierea din 02 octombrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu restituirea cauzei la rejudecare, în instanța de fond a cererii Compania „Interagroinvest” SA de ridicare a excepției de tardivitate.

Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central s-a admis parțial cererea Companiei „Interagroinvest” SA de ridicare a excepției de tardivitate și s-a respins ca fiind tardiv capătul de cerință înaintat de SRL „Agro Bio Product” împotriva Companiei „Interagroinvest” SA privind încasarea penalității contractuale derivate din neexecutarea contractului de prestări servicii nr. 01 din data de 04 aprilie 2017 în sumă de 151 709,66 de lei. Cerința înaintată de reprezentantul pârâtului prin care a invocat excepția de tardivitate la înaintarea pretenției reclamantului SRL „Agro Bio Product” privind încasarea penalității contractuale derivate din neexecutarea contractului de prestări servicii nr. 02 din data de 16 martie 2018 în sumă de 163 623,18 lei, s-a respins.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de recurs declarată de SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot și s-a menținut încheierea din 15 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Prin hotărârea din 09 august 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost respinsă acțiunea și s-a încasat din contul SRL „Agro Bio Product” în beneficiul

Companiei „Interagroinvest” SA cheltuielile de asistență juridică suportate în mărime de 10 000 de lei.

La data de 03 septembrie 2022 SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a declarat apel nemotivat, iar la data de 11 ianuarie 2022 a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 09 august 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a refuzat în ridicarea excepției de neconstituționalitate declarată de SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot.

Prin decizia din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de SRL „Agro Bio Product” și a fost menținută hotărârea din 09 august 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a constatat că, este absolut justă poziția instanței de fond privind respingerea acțiunii înaintate de către SRL „Agro Bio Product” ce ține de încasarea datoriei, or, la data de 20 noiembrie 2019, Compania „Interagroinvest” SA a transferat potrivit ordinului de plată nr. 982, la contul creditorului obligației SRL „Agro Bio Product”, suma datoriei de bază, rezultată din contractul de prestări servicii nr. 02 din data de 16 martie 2018, în cuantum de 71 175,94 de lei.

Instanța de apel a reținut că, Compania „Interagroinvest” SA și-a onorat obligațiunile față de SRL „Agro Bio Product” până la data înaintării acțiunii în instanța de judecată.

Astfel, reclamantul acceptând transferul bancar în contul stingerii datoriei de bază în mărime de 71 175,94 de lei, nu și-a rezervat dreptul de a pretinde penalități, acceptând executarea.

A menționat că, un careva înscris, prin care reclamantul ar aduce la cunoștința debitorului faptul că, suma transferată, o recepționează în contul stingerii penalităților, reclamantul nu a prezentat.

Prin decizia suplimentară din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea reprezentantului Companiei „Interagroinvest” SA și s-a încasat de la SRL „Agro Bio Product” în folosul Companiei „Interagroinvest” SA cheltuielile de judecată suportate în apel în sumă de 8 700 de lei.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți, reieșind din faptul că prin decizia din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de SRL „Agro Bio Product” și a fost menținută hotărârea din 09 august 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, apelantul SRL „Agro Bio Product” urmează să suporte cheltuielile de judecare a cauzei suportate de partea intimată Compania „Interagroinvest” SA în mărime de 8 700 de lei, pe care instanța de apel le-a considerat reale, necesare și rezonabile în corespundere cu numărul ședințelor efectuate, volumul asistenței juridice acordate.

La data de 16 ianuarie 2023, SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a declarat recurs împotriva deciziei din 06 octombrie 2022 și deciziei suplimentare din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și deciziei suplimentare a instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că la examinarea cauzei, instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 875 din Codul Civil, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, manifestat prin faptul că cauza a fost examinată de un complet de judecători care nu aveau dreptul să participe la judecarea cauzei și prin refuzarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

A accentuat că la data operării ultimului transfer în sumă de 71 175,94 de lei, Compania „Interagroinvest” SA nu a făcut nici o rezervă scrisă despre destinația plății, care, conform art. 875 alin. (6) din Codul Civil a fost transferată în contul penalităților, care derivă din neexecutarea contractului de prestări servicii nr. 01 din 04 aprilie 2017. La fel, în adresa reclamantei nu a fost remisă nici o notificare scrisă anterior transferului din 20 noiembrie 2019, prin care pârâțul să-și explice clar obiecția tardivității unor solicitări formulate de creditor în somația comunicată la 14 noiembrie 2020.

A reținut că instanțele au interpretat eronat prevederile art. 875 din Codul Civil care reglementează instituția imputației plății. A notat că dacă Compania „Interagroinvest” SA a făcut plata în sumă de 71 175,94 de lei până la depunerea acțiunii în instanță, nici una dintre instanțele ierarhic inferioare nu au explicat de ce pârâta nu ar urma să răspundă pecuniar pentru întârzierea admisă în raport cu SRL „Agro Bio Product”, întârziere sancționabilă în ordinea penalității contractuale (pct. 2.4 din contract), cât și a dobânzii de întârziere prevăzută de art. 619 din Codul Civil de până la 01 martie 2019.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 06 octombrie 2022, iar decizia suplimentară la data de 03 noiembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel și decizia suplimentară au fost expediate în adresa recurente SRL „Agro Bio Product” la data de 15 noiembrie 2022, corespondența fiind returnată cu mențiunea „nereclamat”, iar reprezentantului său, avocatul Alexandru Bot au fost expediate, prin intermediul poștei electronice, la data de 15 noiembrie 2022 (f.d. 109, 111, 112, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la 16 ianuarie 2023, este în termen.

La 08 februarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Compania „Interagroinvest” SA, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 133, Vol. II).

Prin referința depusă la 24 februarie 2023, Compania „Interagroinvest” SA, reprezentată de avocatul Vladislav Chirica, a solicitat respingerea recursului declarat de SRL „Agro Bio Product”.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Bio Product”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic